

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica 5, (v pritličju levo), telefonski 21. 34.

Boj proti draginji.

Prvi uspeh je izvojevan. Po sredi razpravi, v kateri so strasti večkrat prekipevale tako, da so se primerili kako viharni prizori; je poslanska zbornica včeraj sprejela kompromisni predlog glede uvažanja argentinskega mesa. Ta kompromisni predlog pomeni materialno pač malo, ali moralno je z njim dosegrena eklatantna zmaga.

Sprejeti predlog zahteva, naj vlada dovoli kvantitativno neomejen uvoz argentinskega mesa po najnižjih tarifih in po kolikor mogoče znizani carini za dobo potrebe. S sprejetjem tega predloga je načeta zelenina zastava oderulov z živilim, je predri princip, ki so ga z ljuto trimoglavostjo zastopale agrarne stranke in je zagotovljeno, da vlada vsaj s šikanami in vzvijačami ne bo mogla zbranjevati uvoza argentinskega mesa. Vlada bo prisiljena vsaj nekoliko odnehati. En korak je vendar storjen; vsaj za nekaj časa je upaten, da bodo vsaj večja mesta sem in tja dobivala cenejše meso.

Slaba stran spretetega predloga je, da zahteva olajšave za uvoz argentinskega mesa samo za dobo potrebe. Torej za nedolochen čas, ki zna trajati nekaj let ali pa tudi samo nekaj mesecov. V tem tisti nevarnosti, da spreteti predlog ne bo imel praktičnega pomena. Za uvoz argentinskega mesa je treba, da parobrodne družbe napravijo velike investicije; treba je preurediti ladje, da bodo imele velike hladilnice, istotako je treba v pristanih poskrbeti za velike hladilnice. Ko bi bila dana gotovost, da bo uvoz argentinskega mesa trajal nekaj let, bi parobrodne družbe že riskirale za te naprave potrebnih denar. A ker vlada lahko vsak čas reče, da potrebe za uvoz argentinskega mesa ni več, je tako dvomljivo, ce se bodo parobrodne družbe odločile poskrbeti potrebne naprave.

Brez uspeha pa storjeni sklep poslanske zbornice ne bo.

Obenem s to zmagou proti draginji je doživel začetnik draginje, trgovinski minister Weiskirchner obeten poraz. Poražen je bil s tem, da poslanska zbornica ni sprejela Kunshakovega predloga glede draginje. Weiskirchner se je s tem predlogom nekako identificiral in ker je bil poražen, bi moral po principih parlamentarizma izvajati konsekvene in

odstopiti. To bi moral toliko bolj storti, ker mu je dr. Lecher prizadejal nezačeljivo rano z dokazom, da je avstrijski trgovinski minister na korist Madžarom izdal interesne avstrijski konsumentov. Če pa bo krščansko - socijalni minister tudi izvajal konsekvence iz svojega včerajnjega poraza, je več kot dvomljivo.

Volitve na Angleškem.

V seji angleškega tajnega sveta, ki se je vrnila 28. novembra t. l., je kralj Juri V. podpisal dekret, v katereim se na nasvet liberalnega ministra Asquithovega parlament razpušča, razpisuje nove volitve in sklicuje novi parlament na 31. januarja 1911. S tem se začne boj, ki ni samo za Anglijo izvanrednega pomena, kajti ena najmočnejših konzervativnih moči je v nevarnosti. In popolnoma prav je imel tisti liberalni angleški minister, ki je trdil, da bodo te volitve ene izmed najpomembnejših in morda najpomembnejše izmed vseh, ki se se vrstile v Veliki Britaniji in na Irskem sploh.

Stvar, za katero bo šlo pri teh volitvah, je faktično važna in pomembna. Ne gre se za nič drugega nego za to, ali naj ima gospodska zbornica ali takozv. zbornica lordov šekake zakonodajne pravice ali ne. Gre se za to, ali naj bo volja ljudskega parlamenta še vedno odvisna od nekaterih privilegirancev, ali naj angleško ljudstvo še nadalje živi pod varstvom zgornjih desetih tisočev.

Kralj Janez II. je dal s takozvalno magno charto vsem grofom in velikim baronom pravico, osebno se nadeleževati državnih zborovanj. Za časa kralja Edvarda III. ste se obe zbornici ločili — in od tega časa obstoji ludska zbornica, ki se je do današnjega dne le nebitveno izpremenila. Od volje lordov je bila odvisna vsa politika na Angleškem, od volje teh skrajno konzervativnih lordov je bilo odvisno delovanje poslanske zbornice, katero je izvilito angleško ljudstvo. Če je bila v poslanski zbornici konzervativna stranka v večini, tedaj je ludska zbornica svetovala in odobravala skele poslanske zbornice. Ce je imela pa poslanska zbornica liberalno večino, tedaj so jordini ovirali delovanje poslanske zbornice, delovanje vlade — ovirali ljudsko voljo, ki se je izražala v vo-

litvah. Čim močnejša je bila na Angleškem demokratična struja, tem ostrejše je postajalo nasprotje med poslanskim zborom in ludske zbornice.

Pri vsakem koraku so lordi ovirali liberalno večino. Šolska zakonska predloga se ni mogla uveljaviti, razni deželnini in cerkevni zakoni so bili zavrnjeni. In tako je moralno priti do konflikta pri proračunu, vsled katerega so bili ogorčeni posebno veleposestniki.

Ta konflikt ima pa, kakor smo že omenili, globoke korenine. Liberalni ministrski predsednik Asquith in finančni minister Lloyd George sta zahtevala, naj bi ludska zbornica sprejela zakon o vetu tako, kakor ga je sklenila poslanska zbornica. S tem bi postala pravica ludske zbornice izpreminjati zakone popolnoma iluzorična. Če pa ludska zbornica ne sme ničesar drugrega skleniti nego, kar je sklenila poslanska zbornica, tedaj ludska zbornica ni več zakonodajna oblast. Za to trdijo konzervativci popolnoma pravilno, da se gre za pravzaprav za vprašanje: ali naj estaneti v angleškem parlamentu še dve zbornici.

Seveda če bi volilci odločevali samo o tem vprašanju, tedaj bi bilo kaj hitro rešeno. Toda stvar izgleda tako samo v teoriji. V praksi je umogočilo voliti komplikiran. Liberalci niso mogli vladati brez Ireev in so pravljenci izpolniti ujjihove staro željo in dati Irski popolno avtonomijo. Torej ravnoisto, kar je hotel pred časom Gladstone izvesti in kar je onemogočila ludska zbornica. Volitve bodo pokazala, če je Anglija zmožna, prenesti misel, katero je izgovoril vodja Ireev Redmand v stavku: Jaz hočem iz stiske angleških strank iztisniti samostojnost Irski. In tako bo šla unionistovska stranka v boj z gesлом: »Kdor noče avtonomijo Irski, naj voli unioniste!« Na drugi strani bodo pa nastopili tudi še z drugim geslom. Unionisti so za varstveno carino. In liberalci bodo na svoj prapor zapisali: »Kdor je za svobodno trgovino, naj voli liberalce!«

Glavni boj se bo pa vendar volil za biti ali nebiti ludske zbornice, ki je bila v zadnjih letih ovira liberalnega zakonodajstva. Nove volitve bodo vzbudile vse strasti, vporabljala se bodo vsa sredstva. In že so napravili lordi in z njimi konzer-

tativna stranka pomembno potezo. Vrgli so med ljudstvo zahtevo, ki naj priča o ujihovi demokratičnosti.

Konzervativna stranka smatra za umestno in pravično, naj za slučaj, če si v kakem vprašanju poslanska zbornica in ludska zbornica nasprostujeti, odloča ljudstvo kot tako in sicer z glasovanjem. Kakor v Sveci, naj bo tudi na Angleškem ljudstvo kot tako najvišja zakonodajna instanca. In vprašanje je, ali bo ta poteza, s katero je Balfour pokazal svojo stranko v demokratični luči, tako vplivala na angleško ljudstvo, kakor si to žele angleški konzervative.

Z eno besedo: zelo važne bodo volitve na Angleškem. Vsa Evropa bo opazovala ta volilni boj in čakala z največjim zanimanjem, kako bo ta stara, s kraljestvom tako tesno spojena institucija, ena najmočnejših trdnjav konzervativnega milijenja in naziranja, angleška ludska zbornica izšla iz tega boja. In morda pride na Angleškem do ustavnega preobratu in nastopi nova doba angleške državne politike. Duh demokratičnosti, odpor proti nekaterim privilegirancem bo končno tudi v tej najbolj aristokratični evropski državi prišel do veljave.

Dnevne vesti.

+ **Strahovito zausnico** so dobili naši klerikaleci v včerajšnji seji poslanske zbornice pri glasovanju o predlogih glede draginje. Vsakdo se še spominja, kako je bilo v minoletem zasedanju kranjskega deželnega zboru. Narodno - napredni poslanci so v obliki resolucije predlagali, naj se deželni zbor izreče za primerno pomoc zoper draginjo. Tedaj so kar po vrsti vstajali klerikaleci in s strahovitem »strokovnjaštvom« nastopali proti temu predlogu in za draginjo. Kdor je te govorje slišal in čital »Slovenčeve baharije, ta ve, koliko so si klerikaleci domisljevali, da so zavrgli predlog narodno - naprednih poslancev. Sedaj pa so dobili **strahovito klofute** v državnem zboru. Tam je zmagalo to, kar so klerikaleci v kranjskem deželnem zboru pohtili. Klerikalni nasilnost v deželnem zboru je edudovito hitro sledila kazen v državnem zboru, kjer so bili klerikaleci v vseh svojimi zavezniki in pokrovitelji vred po notah teperni. Zgodilo se bo torej to, kar so hoteli klerikaleci za

vsako ceno preprečiti. To je zanje imenita klofuta. Na zdar!

+ **Glavni govornik agrarcev** pri razpravi o draginji je bil začetnik kočevskega okraja knez Auersperg. Njegova presvetlost, ki kupuje navadno goveje meso pač samo za svoje posle, je zastopal mnenje, da se zaradi draginje meso ni treba razburjati, češ, dandanes je vse draga, zato bi torej ne bilo tudi goveje meso. Ugovor, da bi se z uvozom argentinskega mesha lahko odpomoglo draginji, je zavrnal in pobil prav temeljito s pripristem, a jasnim nasvetom: Ce je ljudem domače meso predrag, naj se pa sploh mesu odvadijo. To se pravi z drugimi besedami: če ne morejo ljudje mesu draga plačati, naj pa stradajo. Tako je govoril začetnik enega najrevnejših volilnih okrajev, kočevskega okraja, ki je zaradi svoje nerodovitnosti imenovan pekel. Slovenskim klerikalem pa je nasvet kneza Auersperga neizmerno ugajal. Govoril jim je prav iz sreč. Manj ko imajo namreč ljudje jesti, laglje prodira klerikalne.

+ **Slovensko napredno dijaštvu graških visokih šol**, organizirano po akademičnih društvih »Tabor« in »Triglav«, je sprejelo na zborovanju po točki 2 dne 26. novembra t. l. sledeče resolucije: 1. Slovensko napredno dijaštvu apelira na slovensko državnozdravsko zastopstvo, da se zavzame z vso odločnostjo za urenite zahteve glede slovenskega šolstva; 2. ponovno in odločno zahteva, da vlada, upoštevajoč osnovne zakone, zajame ustanovitev potrebnih ljudskih, meščanskih, obrtnih in srednjih šol; 3. uvažuje kulturne težnje Lahov, ni principijelno proti ustanovitvi laške fakultete, odločno pa je proti njej ustanovitvi v Trstu. Ono zahteva istočasno rešitev slovenskega vseučiliščnega vprašanja z laškim. 4. Odločno zahteva, da vlada takoj zakonito zajame ustanovitev slovenske visoke šole in da na razpolago vsa potrebna sredstva za habilitiranje slovenskih docentov; kot najpripravnje mesto za to smatra češko vseučilišče v Pragi. 5. Odločno zahteva reciprocite zagrebške univerze.

+ **Elsnerjeva seaca.** Imamo v rokah kuverta s samonemškim napisom: K. k. Landesgericht — Portofrei Dienstsache. — Kako se uradi, da pred Elsnerjem označujejo sledče rešitve, katere najdeš na slo-

LISTEK.

Proč s korzet!

Važen del v higieni človeškega telesa tvrta higiena oblačil in sicer v prvi vrsti pri ženskem spolu, ki mora ostati močan in zdrav, če hoče dati močnemu in zdravemu narodu novo zdravo življenje, temu pa, ohranjanje in vzgojo. Oblike žen je v veliki meri podvržena vsako leto spreminjači se modi, ki uboga bitja muči in trpiči, da naravnost tiranizuje. Bili so pač časi, ko so ljudje nosili oblačila, ki niso škodovala razvoju ženskega telesa. Oglejmo si kipe in sohe antične dobe: kako veličastna, popolna oblika in stas stojita pred nami! O stiskajočem, zadrgjenjem ni sledu in vendar so to telesa idealne populnosti, ki se niso pojavila samo v glavki kegle Phidias in Praxitel, ampak resnično živelva v veselje in poslu nju sodobnikov. Kako lepa in dovršena je oblika stopal in prstov, ki se ravno dandasne vsled neumne gizdavosti mečkajo, deformujejo, tako da si človek večkrat nehote misli, da je med Kitajci, ki si namenoma pokvečajo noge, da potem labko bodo po leseni koturnah. Kako čudovito dovršena je oblika nog v celioti; ni pa dobiti pri tem ne stiskajo-

čih podvezkov, še manj pa na korzeti pritisnjene nosilki nogavic, ki si lijo uboga dekleta že izza mladosti na X-u podobno postavljanje nog. Tedaj pa meča sama! Je-li dobiti krasnejšo obliko telesa, kot so jo storili Grki in Rimljani?

Stari niso poznavali strašnega, človeško postavo poahljavajočega in zdravje uničuječega stroja — korzet, moderne — radi tega so bila njih telesa lepša, popolnejša, elastičnejša in veličastnejša, kot so ona današnjih činst. In pred vsem so bile žene prednancev zdravjejše kot so ženo današnjega časa. V nemali meri tiči vzrok ženskih bolezni preje v njih nepričernih oblačilih, kot pa druge. Toličrat se ponavljajoče tožbe in vzdihni o bolečinah pri porodu imajo ravno tu svoj vzrok in izhod! Najmanj tretjino njih bolesti bi si žene prihranile, če bi manj igrale ponosnega Junonija pava, nasproti pa več pomisli na svoj pomen, nalogu in zdravje. Nohena stvar ženske toilette ne uničuje tako zelo funkcije specijalno ženskih organov, kot ravno korzet. Huzarski poročniki naj kar obdrže ta moderni oklep, ali naše žene, od kajih je odvisno dobro in slabu naših potomcev, naj misljijo in delajo pametnej!

Kaj končen učinek in posledice ima korzet, ve povedati marsikatera starejša dama; kako udružuje in deluje od dneva do dneva, ko je »v

službi« — bi lahko povedala vsaka žena, ki ga nosi — ali revice že od 12. do 10 leta — trpe, molčajo, ker si ne vedo pomagati. Moda, moda! Le malo jih je, ki se jo emancipirajo in čudijo: niso to one, ki pravijo, »jaz sem emancipistka« — nasprotno pa ravno te, ki se hvalijo in ponašajo s tem imenom, najbolj ležejo pod jarem mode in drugih stvari, ki nasprotujejo današnjemu resnemu in zdravemu modernizmu. Pa da pridek izjavam priznanih zdravnikov samih!

Korzet zadene najprej okolico spodnjih reber, stisne telo, tiči na jetra, žolč, želodec, črevesni kanal in jih ovira v njih delovanju. Spodnji organi se umaknejo navzgor in nazad. Prečna mreža (prepona, bradica, Zwerchfell) se zdigne in tako je v zvezi z zunanjim pritiskom na rebera razširjenje pluč otežkočeno, dihanje ovirano in tok krvi (cirkulacija in regeneracija) deloma nemogoč. Ker so se čreva stisnila na zgoraj in navzdol, nastanejo takozvani pretrgi in izstopi maternice. Marsikatera žena pozneje obžaluje neumnost, ki jo je napravila kot mlada deklica s pretesnim prepasovanjem in vezanjem. Vsled pritiska na želodec tri prehavljanje, slast do jedi izgine. Najslabše pa deluje pritisk na prsi, posebno če hočejo ženske prikriti še nerazvita prsi z neumestnimi protezami. Bradavice se ne morejo razviti, ker jih korzet pritisne na znotraj in ko pridejo pozne matečne radosti, je tu bol in bridko kesanje! Dojenčka ni mogoče dobiti, ali pa le v velikih bolečinah. Ce rabi žena gotovo lepoto in ohranje lepoto in zdravje, ali da ne žali estetičnega čuta, n. pr. zobovje itd., temu nihče pa nameriti mislečih ne bo oporekal, ali silom skvariti lepe oblike narave, mestu skrbeti za njih razvitek in ohranje, ali da ne žali estetičnega čuta, n. pr. zobovje itd., temu nihče pa nameriti mislečih ne bo oporekal, ali silom skvariti lepe oblike narave, mestu skrbeti za njih razvitek in ohranje, je surova krivica. Zaostalim prsim naj se da prostor, da se lahko razvijejo, ne pa telesni ovinkov in oklep! Dr. C. Hasse - Messingrazpravila v »Zur Verschönerung und zum Schutze des weiblichen Körpers, besonders vor Erkrankung des Unterkörpers« o nagilnih poahljevilih, ki jih zakrivijo žene na svojem lastnem telesu z nespametnim oblečilom. O zmetvorjenju prsi piše sledče: »Deklica 12—14 let, normalno vzrastla, začuti v doslej nerazviti prsi slezni bole

venskih virogah tukajuje sodnije: Vabi auf den: 10. Uhr; Hptvhd: 10. Uhr. Svetovni rekord ustrelil je gočovo omi g. sodnik, kateri rešuje: Nenerlich vabi auf den 10. Uhr Laibach. — Tako še pred nastopom Elsnerja; kaj bo šele pozneje!

+ Kakšno obmejno delovanje hvalijo naši klerikali. Družba sv. Mohorja je izdala knjigo »Zgodovina slovenskega naroda«. Na strani 120 stoji: »Zelo blagomosno je bilo delovanje (oglejskega) patriarha Ulrika I. (1085—1121) iz rodu koroskih Epenštajncov.... Na Goršku in Furlansko je poklical mnogo nemških plemiških družin in jim podelil avklejake gradowe v fevd.« Naši klerikali torej hvalijo človeka, ki je po Gorškem naseljeval nemške rodbine ter bil nekak predhodnik nemške »Südmärke«. Morda ga »Südmärke« napravi še za svojega patrona. Potem se pa klerikali še baha, da delajo za obmejne Slovence.

+ Promocija. Danes, dne 2. decembra, bo na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava go-pod Ivan Černe. Cestitamo!

— Iz Simon Gregorčeve ljudske knjižnice se je izposodilo meseca novembra 2396 knjig, 475 več ko meseca oktobra in 425 več kakor meseca novembra l. 1909. Povprečno na dan se je izposodilo 80 knjig. Legitimacij se je izdal tega meseca 79. Skupno število vseh obiskovalcev znaša 514. Knjižnici je prirastlo v pretekli mesecu 32 del v 68 zvezkih ali izvodih, in sicer 21 slovenskih del v 55 zvezkih in 10 nemških v 13 zvezkih. Knjižnica je na delavnike odprta od 5. do pol 8. zvečer, v nedeljo in v praznički od 9. do 12. dopoldne. Na tem mestu bodi izrečena vsem velikodušnim darovalcem knjig najiskrenje zahvala. Naj bi našli mnogo posnemalcov!

Pretep. 27. t. m. okoli poleti je nastal pred Jeleničevim gostilnim na Selu med več fanti prepri, iz katerega se je kmalu razvil pretep. Letele so klofute sem in tja. Kleparski posnemnik Peter Mrak in tovarniški delavec Franc Bojt sta pri tem dobila več ran na glavi.

Nesreča. Posnemico Ano Dobravec v Črnučah je te dni njena dekla pri mešanju krme sunila iz neprevidnosti z gnojnimi vilami v levo roko ter jo težko ranila. — Pri igranju je padla sedemletna Katarina Gradišar v Sp. Dupljah pri Kranju ter se težko poškodovala na desni nogi. — 12-letno učenčko Berto Bergant v Ljubljani je nek pes ugriznil v desno roko ter jo težko ranil. — 60letni delavec Franc Zgomec iz Rakovec je zaspal na peči ter se nevarno opeljal.

Na dvorazrednici na Dvoru so se pojavile ošpice s tako silo, da se je morala šola za 14 dni zapreti. Ni skoraj hiš, da ne leže otroci. V kaki hiši so kar po 4 bolniki. Umrla je dosedaj samo 9letna deklica. Meljeno vreme daje sitni bolezni potujo, da se bolj in hitreje razvija in siri.

Starinske podkve. Pred nekaj dnevi kopali so delaveci na poti Mo-kron - Trebelno 3 metre globoko v zemljo, ter našli večje število starodavnih konjskih podkve. Podkve imam jaz shranjene. Ako se kdo zanimal za te izkopane starine, jih dobri pri meni zastonj, samo s pogojem, da se spomini z malim zneskom družbe sv. Cirila in Metoda. Peter Streli, Mo-kronog.

Hvaležnost. K dñinariči Neži Vrečko v Brežicah je prišla te dni neka 20letna deklica ter jo prosila, naj jo prenoči. Zvečer je Vrečko za nekaj časa odšla. V njeni odstotnosti je deklica ukradla srebrno uro, dve srajci, dve krili, tri svilene rute in šal ter izginila brez sledu.

Sice omrtvijo v taki meri, da sploh ni mogoče odložiti korzeta, ne da bi se pri tem izgubilo pokončne postave. In če se je treba v njem močneje kretati, obračati glavo etc., se vidijo slabe posledice kaj kmalu. Bolezni pridejo druga za drugo. Oglejmo si le dihanje »prešnirance« žene pri plesti ali pri različnih športih in drugem opravilu: spodnji del prsi se ne more razširiti, nasprotno pa se toliko bolj razširi zgornej del, tako da so prsi ne naravno vzdignjene. Več avtorjev razločuje dvoje vrst dihanja: pri močnem, kjer se prsi in trebuh v kratki vzdijugeta in padata in pri ženski, kjer se vzdijugejo in padajo le grndi. Ta razlika pa je povsem neutemeljena, kajti predno dobe dekllice stikače sklepke, je dihanje pri njih isto kot pri dečkih; takoimenovani ženski tip dihanja nastane torej šele pozneje, nenaravno.

Ravno tako kot prsi trpē tudi neke vsled naravi nasprotuoče uporabe sredstev, kot so n. pr. razni pod in prevezki. Sicer bi se imel po našlov omesti na le na korzet, mislim pa, da ne bo škodilo in niti ne bo odveč, če omenim na kratko še te stvari. — Veliko žen zavezuje podvezke tako tesno, da je pretakanje krvi v povrhnih žilah čestokrat popolnoma izključeno, nemogoče. Delajo to radi tega, da bi se nogavice tesno oprijele nog in ne tvorile gub. Ali tudi ta,

šamomor gimnazija. Iz Maribora poročajo: 30. novembra je našel viničar Alojzij Koser v nekem gozdu blizu Maribora dečka, ki se je obesil na drevo. Poklicili so oročnike. Došli oročnili ga je odrezal. Konstatirali so, da je samomoril 15letni gimnazijec, sin nekega mariborskoga zdravnika. Truplo so preprejeti v Gradec ter ga pokopali na protestantskem pokopališču.

Uheglega prisiljenec prijeli. Iz Maribora poročajo: 1. t. m. so v Mariboru prijeli 19letnega Jožefa Bössingerja iz Schwertberga na Gornjem Avstrijskem, ki je pretečeno soboto pobegnil iz delčne prisilne delavnice v Ljubljani. Bössinger je šel v neko gostilno, se tam najedel ter napil, na to pa natihomu izginil iz gostilne, ne da bi plačal.

Tatinski mesarji. Iz Radgona se poroča: V noči od 28. novembra so ukradli neznanati tatovi iz svinskega hleva posestnika Ravterja v Ključarovech 120 kg težke svinje, jo za hramom okradenega zaklali in čisto pravilno razpravili. Ko so tatovi do konca domesari, so naložili meso na voz ter brez sledu izginili. Še prej pa so iz hleva, kjer sta bili dve svini skupaj, eno vzeli in jo zaprli v tisti hlev, iz katerega so eno ukradli.

Umor pri Judenburgu. Med Judenburgom in občino Weisskirchen so našli včeraj umorjeno Lizo Weissenbacher, šolsko služkinjo v Weisskirchnu. Sla je v Judenburgu po mesecne plače za učiteljstvo. Zločina je osumljen neki Ledenig, šolski sluga v Kumpotzu, katerega je veterinarski nadzornik judenburgskega okrajnega glavarstva Opitz prijel ne dačič od mesta, kjer je ležala umorjena, ter ga gnal v bližnjo vas.

Bogata nevesta brez denarja. 30. novembra zvečer je neka 29letna dekla Hedviga Reicher v Gloggnitzu napravila pri policiji ovadbo, da jo je nek neznan mož napadel, ji ukradel 1000 krom ter jo vrgel v Muro. Le z velikim trudom se je resila iz vode. Poizvedbe so pa dognale, da si j Reicher vse to izmislila in sicer samo zaradi tega, ker je svojemu ženini pravila, da je bogata in da ima svoj denar naložen v hranilnicu. Nadalje je pravila, da je izgubila zadnjih 60 krom in je vsed tega skočila v vodo. Vendar pa ni hotela umreti in se je naposled vendarje izkocala iz vode. Policija je napravila zoper njo ovadbo pri državnem pravdištvu, ker je hotela policijo za nos voditi.

Osebna varnost v Celovcu. Iz Celovca poročajo: Ne daleč od železniškega prehoda na velikovski cesti je nek lovor napadel nekega podstreščaka ter zahteval denar od njega. Podstrešček se pa ni zbal njegovih groženj in ga je z žlavori napadol. — V sredi mesta je pa zopet drug zločinek ukradel neki komptoaristovski ročno torbico, v kateri je imela 12 krom, zlat ščipalnik in ključe. So pa pač le razmere v nemškem Celovcu, kjer človek sredi mesta ni več varen svojega življenja.

Radi tativne so prijeli na meji v Krmnju nekega 29letnega Filipa Carestia iz Italije. Ta laški mož iz Italije je delal na Reki pri nekem krojaču. Tam je pobral par izgotavljenih oblek ter blaga za 400 krom, potem jo je pa popihal proti domovini. Roka pravice pa ga je ujela tik ob meji ter ga posadila v goriške zapore.

Orožniku se je zoperstavljal neki 16letni Karel Štekar v Cerovcu na Gorškem. Ker je fant namreč po bliši razbijal in grozil, so poklicali orožnika na pomoč. Fant se je z vsemi silami branil in zoperstavljal, toda orožnik ga je vseeno ukrotil in ga odvedel v goriške zapore.

Izseljenek ukradli. Iz Trsta poročajo: Brata Ivan in Jakob Busića sta prišla v Trst, da bi se izselila v Ameriko. Jakob Busić je šel nekaj nakupovat po mestu. Ko se je nahajjal na trgu Goldoni, se mu je približal neki Konstantin Tatolović iz Brežice. Le ta mu je v družbi z drugimi, dosedaj neznanimi individiji, ponudil na prodaj uro »goldine« za ceno 11 K. Busić je kupil in vzel iz žepa kuverta, v kateri je imel 520 krom, in plačal 11 K. Komaj se je odaljal za par korakov, je reveč zapalil, da kuverte ni bilo več v žepu.

Samomor. V Zagrebu se je obešil postrešček Jožef Sotošek, doma s Spodnjega Stajerskega. Več let je na to misil, da si vzame življenje in se je tudi že večkrat poskušal umriti. Njegov brat, ki je bil uslužben pri zagrebški mestni mitnici, se je meseca maja pretečenega leta usmrtil. In tudi njegov sin se je ustrelil, ko je moral pri vojakih služiti.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 20. do 26. novembra je bilo 19 novorjenjev, 16 jih je umrlo, in sicer za škratko 1, za jetiko 3, (med temi dva tuje), valed mrvnjava 2, valed nezgode 1, za različnimi boleznimi 9. Med umrli je bilo 6 tujev, 8 pa je zavodov. Za infekcionskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škratko 1, za gripe 3, za mumpom 1, za velenom 1.

G. D.

Na predaj v zaredne agresionalne krajih so: A. Koreško: 1. Gestilna s pokarje v Kanalski dolini, kjer izstopa vinski leto na tisoč slovenskih romarjev in turistov. Hiša enoasfaltna, pripravno gospodarsko poslopje. Svetla 10 oralov. Cena 34.000 krom. Takoj plačati le 2000 K. — 2. Lepo veleposlovne blizu Beljaka z gestilno v trafišču. K posestvu spadajo 2 hiši, ki imata skupno 20 sob, 2 kuhinje, 5 kleti, nova ledenička, 2 gospodarski poslopji, kovačnica z dvema sobama in kuhinjo, kegljišče, park, vrtni salón, most z mitnico in mitnico Sveti je 121 oralov, vse rodovitno in na ravnom. Cena je 136.000 K, takoj plačati kakih 40.000 K. Kupec mora biti zaveden slovenec ter posestva ne sme razkocati. — 3. Gestilna z trgovino blizu Celovca. Hiša ima 11 sob, ki se poleti prav lahko oddajajo letoviščarjem. Gospodarsko poslopje, ledenička, kegljišče itd. Sadni vrt, nekaj njive, travnika in gozda. Cena 34.000 K, plačati takoj kakih 24.000 krom. — 4. Hotel v najlepši dolini slov. Koroske. Vse moderno z acetilenško razsvetljavo. Precej sveta. Vse tik kolodvora. Cena 32.000 K. — 5. Za vinško trgovino pripravna hiša v Celovcu. Cena 23.000 K. — 6. Veliko gostilniško podjetje z gospodarstvom v nekem trgu na Spod. Koroskem. Pripravno posebno za lesnega trgovca. Cena z opravo 36.000 K, takoj plačati le 16.000 K. — B. Stajersko: Velike in manjše gostilne tukaj Celija. Cena od 15.000—200.000 K. Ravnotam sta na prodaj 2 vili. Cena 22.000 K. — Veliko gostilniško podjetje v večjem kraju blizu Maribora. Dve lepi hiši. Velika novozidana gospodarska poslopja, Ameriška ledenička, kegljišče, ribnik, počta v hiši. Prostori za vsako trgovino in mesarnijo. Rodovitna sveta 15 oralov. Cena 49.000 K, takoj plačati le polovico. — 6. Dve veleposlovstva blizu Maribora, vsako veleposlovstvo obsegajo več kompletnih kmetij, gradič, žaga, mlin, veliki vinograd, obsežni star smrekovi gozdi. — 7. Tri vile v Rogatški Slatini. Obrestuje se samo v poletnih mesecih po 6%. — C. Kranjsko: V močno ponemčenem trgu je dvorec z gostilno. Velika hiša, poleti so vse sobe oddane letoviščarjem. Lepa gospodarska poslopja. Svetla približno 23 ha. Krasna lega, pravna za vsako trgovino. Cena 50 tisoč krom, plačati le polovico. — Č. Goriško: Lepo posestvo blizu Goričke. Hiša ima 5 sob, 2 kuhinje, 3 kleti. Lepo posestvo, njive, vinogradi itd. Dobro bi uspevala gostilna. Cena 24 tisoč krom, plačati le 8000 K. — D. Istra: V najrodovitnejšem kraju Istre je na prodaj edina trgovina z gostilniško koncesijo. Dve lepi eno-nadstropni hiši, v katerih so poleti vse sobe oddane letoviščarjem. Veliko gospodarsko poslopje, mnogo rodovitnega sveta, tudi vinograd. Lepa hodočnost z opekarne, ker ni daleč naokrog nobene. Cena 80.000 K. Zamenjava se tudi za hišo v Goriči, Ljubljani ali na Reki. — Podrobna pojasnila daje društvo »Branibor« v Ljubljani.

Prijeta tata. Včeraj zvečer je ukradel Avgust Novak, rojen 1897, v Ljubljani in semkaj pristojen, zdarskemu poliju s katerim sta skupaj stanovala, iz nezaklenjene miznice 42 K denarja. Novak se je takoj po tativni odpeljal z izvoščkom na južni kolodvor in začel v restavraciji popijati. Policija ga je tam izdelala in artovala. — Pri nekem posestniku na Radeckega cesti je služil za klepca Alojzij Pusner, rodom iz Spodnjega Stajerskega in je pri izstopu iz službe »kredet sohlapev več oblike in denarja, gospodarju pa celo konjko opravo. Tudi tega je policija artovala in ga izročila sodišču.

Zajec v krompirju. Ko je pred včerajšnjim nekako kmetksa ženska prijetila po Radeckega cesti med drugim tudi vrebo krompirje, je mitniški paznik vse preiskal ter v vreči našel divjega zajca, ki je bil ujet v zanjko. Zajca so zaplenili, žensko pa legitomivali.

Ubogli vajenec. Včeraj je postal kovački mojster Ivan Urbančič svojega vajenca Ljudovita Lozeja iz Komena v mesto po železu ter mu dal za nakup 7 K. Ko je pa fant denar sprejel, jo je neznano kam od kuril.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 30 Macedoncev in 15 Hrvatov.

Prijeta tata. Včeraj zvečer je ukradel Avgust Novak, rojen 1897, v Ljubljani in semkaj pristojen, zdarskemu poliju s katerim sta skupaj stanovala, iz nezaklenjene miznice 42 K denarja. Novak se je takoj po tativni odpeljal z izvoščkom na južni kolodvor in začel v restavraciji popijati. Policija ga je tam izdelala in artovala. — Pri nekem posestniku na Radeckega cesti je služil za klepca Alojzij Pusner, rodom iz Spodnjega Stajerskega in je pri izstopu iz službe »kredet sohlapev več oblike in denarja, gospodarju pa celo konjko opravo. Tudi tega je policija artovala in ga izročila sodišču.

Zajec v krompirju. Ko je pred včerajšnjim nekako kmetksa ženska prijetila po Radeckega cesti med drugim tudi vrebo krompirje, je mitniški paznik vse preiskal ter v vreči našel divjega zajca, ki je bil ujet v zanjko. Zajca so zaplenili, žensko pa legitomivali.

Ubogli vajenec. Včeraj je postal kovački mojster Ivan Urbančič svojega vajenca Ljudovita Lozeja iz Komena v mesto po železu ter mu dal za nakup 7 K. Ko je pa fant denar sprejel, jo je neznano kam od kuril.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 30 Macedoncev in 15 Hrvatov.

Gospodarsko napredno društvo za Šentjakobske okraje v Ljubljani

priredi

v nedeljo, 4. decembra 1910 ob 3. uri popoldne v gostilni »pri Ribču« na Belenski cesti (ob Belenskem mostu)

shod narodno-naprednih volilcev in volilk.

DNEVNI RED:

Nagovor predsednika.

Poročilo deželnega poslanca, gospoda dr. Tavčarja o delovanju deželnega zbora in pogubnih sklepih, ki jih je storil deželni zbor za Ljubljano.

Poročilo g. dr. Švigelja o političnem položaju.

Pojasnila na razna vprašanja na vsočnem volilem in volilkom.

Ker je dnevni red shoda splošno važnega pomena, se pričakuje obile udeležbe, h kateri vladno vabi

ODBOR.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je podaril g. pristav mestne hranilnice Anton Šusterč ob svoji poroki z gdc. Marijo Tičarjevo 14 K v družbi z gg. starejšino in drugom. — G. I. N. je postal naši družbi za en kolegat za l. 1911 sto krom. Hvala iskrene!

Treči

Gjorgja ohranili pri življenu, vendar je njihov trud brezuspešen, zaskaj bolnik peša od dne do due in ni večdaleč dan, ko ne bo več med živimi glasovitega vojvode Skopljanceta.

— Hrvatski narodni svet v Bosni. Na zadnji skupščini »Hrvatske narodne Zajednice« se je sklenilo, osnovati hrvatski narodni svet za Bosno in Hercegovino. Narodni svet bo imel glavno besedo v vseh narodnih vprašanjih in bo dajal tudi direktivo poslancem za njihovo taktiko v dežel-nem zbornu.

— Smrt narodnega duhovnika. V Mostaru v Hercegovini je predverajnjim umrl tamkajšnji škof Paškal Bucojnic, star 76 let. Pokojnik je bil vedno neustrašen zagovornik narodne ideje. Ko je nadškof dr. Stadler v Sarajevu osnoval klerikalno stranko, je Bucojnic to javno ob-sodil ter je ostal zvest Mandičevi stranki, dasi je le - ta prišla na glas, da je liberalna.

Izpred sodišča.

Izpred tukajnjega porotnega sodišča

Poboj. Letos na žegnansko nedeljo je bilo v Saječevi gostilni v Cerkljah živahnog gibanje, saj se je razun praznovanja običajnega cerkev-nega posvečenja vršil obenem tudi semenj. Nahajalo se je tudi mnogo mladine. Do večera ni prišlo med fanti do nikake rabuke. Zvečer je pa prišel tja s svojo družbo fant Jožef Gašpirc iz Dvorja. Večer se je sporekel z nekim fantom, zato ga je pa domači fant in posestnikov sin 23letni Jožef Kepic na cesti z neko trdo rečjo po glavi udaril. Kepic se je pa tudi sporekel z Antonom Gorjancem, ker ga je slednji nekaj zbadal in znerjal. Kepic je šel z nekatrim tovarisi v Jenkovo gostilno, kjer je že sedel Gorjanc s svojo družbo. Tu se je začelo z nova zbadanje med tema dvema. Okoli 11. ure je zapustila gruča fantov s Kepicem vred to gostilno. Njim je sledil tudi Tone Gorjanc. Pričel je izvati Kepica, končno pa sta jela kli-cati drug drugačega korajzo. Konec tega je bil žalosten. Kepic je svojega nasprotnika sunil v obraz, da je padel. Ko se je pobral, pogradi dva kamna in ju vrgel proti Kepicu. Sedaj pa je imel Kepic dovolj, pograbil je neko desko ter udaril z njo s tako silo Gorjanca po glavi, da se je takoj zgrudil. Kepic se je na to odstranil s svojo družbo. Gorjanc je pa šel opotekajte do Likozarjeve Šupe, kjer ga je drugi dan našel gospodar. Bil je omoten, in tožil, da ga glava boli. Ker ni maral domu, je ostal pri Likozarjevih do torka, nato so ga pa domači spravili domov. Zdravje se mu je vedno slabšalo, dne 23. oktobra okoli 5. ure je pa umrl. Kakor je razvidno iz zdravniškega mnenja, je umrl poškodovanec vsled otrpenja možganov, kajti razbita mu je bila lobanja in se je iz počenih žilic počasi izlivala kri v možgane, kar je povzročilo smrt. Obdolženec sicer priznava, da je to storil iz jeze vsled vednega Gorjančevega zbadanja. Pravi pa, da ga ni nameraval po glavi udariti, marveč po roki, ker je videl, da ima odprt nož. To pa ni bilo resnično.

Današnja razprava se je nadaljevala ob pol 5. popoldne.

Kaznovan kravji tat. Nekemu po-sestniški pri Celju je dne 12. novembra dinar Jakob Ti-lej ukradel kravo v vrednosti 280 K. Kravo je gnal v Ponikve ter jo je tamen ponudil posestniku Janezu Šenkerju za 270 K. Temu se je pa zdela stvar sumljiva, ker prodajalec ni imel živinskega potnega lista, ter je ovadil stvar orožnikom. Tileja so pri-jeli ter ga izročili celjskemu sodišču, ki ga je obsojilo v šestmesečno težko tečo.

Mlad ubijalec. Pred mariborski-mi porotniki se je moral zagovarjati 19letni dinar Jožef Jakolič, dinar v Spodnjem Dupleku radi uboja. Dne 15. septembra t. l. je šel otoženec v družbi več tovarisev s koso na rami kosit k posestniku Andreju Pečarju v Vampoh. Ko so šli mimo dvorišča pekovskega mojstra Jožefa Berlin-gerja, so prav močno prepevali. To pa ni bilo prav pekovskemu pomočniku Francetu Horvateku. Začel je iz zaprtega dvorišča metati kamenje in drva na mimoideče; potem je stopil k 2 metra visokemu plotu, ki je bil med dvoriščem in cesto in kričal nad Jakoličem. Jakolič je šel k plotu in vnel se je prepri med obema. Horvatek je začel trgati deske od plota, da bi prišel skozi, Jakolič je zgrabil za koso, pomeril na Horvateka in zahamnil. Kosa je zadebla slednjega po obrazu, na vratu in prsih, in sicer tako močno, da je v nekaj minutah umrl; zadrla se je globoko v prsi in pljuča, ter prerezala odvodnico. Jakolič je priznal dejanje, a izjavil, da ni namenoma zamahnil, da mu je kosa izdržnik iz rame, ko se je hotel od plota vrniti na cesto. Toda priča Franc Flucher, ki je stal poleg Horvateka in vse natanko viden, je izpo-

vedal, da je obtodenec nekaj časa ineril s koso in potem zamahnil na Horvatka. — Porotniki so pritrdirli prvemu glavnemu vprašanju radi uboja z li glasovi proti enemu, na-kar je sodišče obsojilo Jakoliča na štiriletno težko jedo.

* * *

Dvojna obsojba na smrt radi umora. Pred mariborskim porotnim sodiščem se je vrnila sledenja razprava: V Vodolu (okraj ptujski), je stanoval 56letni želar Janez Krepša in 19letni sin Alojz Krepša. Žena se nahaja radi več zločinov v ženski kaznilični v Begunjah. Obišli Krepša je bila sploh na slabem glasu. Vedno so imeli opravka s sodnimi. Tako se je vratil Janez Krepša dne 29. avg. l. i. od ptujske sodnije domov, ob enem 30letni Franc Sori, želarski sin, 25letni posestniški sin Alojz Kranjc, oba iz Vodol, in 36letni želar Anton Hojnik iz Bodkovec. V Pacinjih so slednji trije napadli Krepša, ga natepli in ga potem zasedovali do doma, kjer je moral izročiti Šoriju njegovo suknjo in klobuk, kjer je Šori izgubil že prej pri Krepšu povodom nekega napada na njegovem domu. 5. sept. t. l. sta planila v Krepšovo kuhično Šori in Kranjc, ter sta zahtevala patronne in druge predmete, ki so se baje nahajali v odvzetih suknjih Šorija. Ker jima Krepš tega ni mogel izročiti, sta ga vrgla na tla ter ga obdelavala s toporišči. Potem sta ga vlekla ven v sadovnjak in ga tam zopet pretepla. Ko se ni več ganil, sta ga vrgla čez plot v klanec. Drugo jutro so našli Krepš mrtvega z razbito lobanjo v klancu. Porotniki so spoznali oba otoženca Šorija in Kranca krivim umora in javnega nasilstva. Radi tega sta bila obsojena k smrti na vespalah. Otoženec Hojnik je bil oproščen.

* * *

Kulturni Nemci. V Gradeu so bili obsojeni: I. Pentscher iz Stögersdorfa, ki je zverinsko pretepal svojega očeta: zakonska König, ki sta grozovito trpinčila svojo petletno hčerko; I. Höscher iz Arveža, ki je udaril lastnega očeta s težko kroglo po glavi ter ga smrtno nevarno poškodoval; 15letna Antonija Strohmaier, ki jo je lastni oče ovadil zaradi vlačugars-tva; na Dunaju je bila obsojena 50letna Marija Künast, ki je lastno 16letno hčerko prodajala pohotnežem. Iz teh par izgledov je razvidno, kako neprevidno ravnajo nemški časopisi, ki ne prestano pišejo: »Ein windisches Kulturbild.«

Razne stvari.

* Elizabeta in njen svetovalec. Angleška kraljica Elizabeta sicer ni bila zelo tankovesta, občutljiva pa je le bila, če se je kdo drznil dotakniti se njenega življenga. Zaradi take opazke je spodila nekega dne tudi svojega svetovaleca, čež nekaj dni pa ga je poklicala nazaj in ga vprašala: »Ali ti bo prislo še na misel pre-reševati moje življeno?« — »Ne, veličanstvo,« je je odgovoril svetovalec, »nikdar ne bom več govoril o stvarih, o katerih govoriti ves London.« * Pustil ženo in otroke. Pred nekaj dnevi je zapustil svoje stanovanje Josip Pehar, uslužbenec pri električni železnici v Smichovu pri Pragi. Ženi je pisal pismo, v katerem ji pravi, da bo on že mrtev, ko bo čitalo pismo. Dognalo se je, da je v istem času izginila tudi neka trafikantinja in domneva se, da sta jo najbrže skupaj odkurila ter se kje v bližini skrivata. Pehar je pisal tudi svoji materi pismo, v katerem ji sporoča, da se odpelje v tujino, ker mu tako boljše kaže. Možakar se je je namreč naveličal svoje žene ter pogebnil s trafikantinjo, s katero je imel že prej razmerje.

* Govoreči pes. Nek angleški list poroča iz Zedinjenih držav sledenje: Znani izumitelj telefona, Graham Bell, je poskušal pri različnih živalih, če se ne bi dal to ali one pričuti izgovarijati nekatere besede. Svojo srečo je poskusil najprej pri opicah, toda zman. Pač pa je dosegel uspeh pri svojem psu. Najprvo je navadil psa na to, da je pričel na gotovo znamenje renčati. Med tem, ko je pes renčal, mu je položil eno ruko pod gobec, z drugo mu je pa pregibal gobec tako, kakor pregiba človek usta in jezik, pri izgovaranju gotovih besed. Veliko truda in potrebljivosti je bilo treba, ko je pes nekega dne čisto razločno izgovoril »ma-ma«. Dusi je bil profesor tega uspeha nadvse vesel, vendar ni prenehel s poskuši toliko časa, dokler ni naučil psa izgovoriti celi stavek: »Kako ti gre, mati?« Sicer zveni to izgovaranje precej nerazločno, toda profesor upa pripraviti psa tako daleč, da bo pes izgovarjal besed popolnoma razločno.

* Klerikalni detoljubi. Zadajč se je ustrelil po vsem Tirolskem zelo znani veleposestnik baron Seyfferitz. Ustrelil se je v trenotku, ko so ga hoteli aretirati, ker je - recimo - pokvaril celo vrsto šolskih dekljev. Tirolski klerikalci imajo letos po-slabno smolo, kajti v kratkih mesecih

je prišlo na dan zanesljivo mnogo škandalov. Iz Pradlerjevega zavetišča v Inomostu odpeljani deček, kapucin Wieser in posiljeni rokodelček, župnik Chizzola, ki je odnesel 6000 kron, župnik Tranquilli, ki ga je išče sodnija zaradi goljufije - to so le nekateri teh junakov. Zdaj je prišel na dan škandalov, ki presega vse druge. Mežan i polpolničar župne cerkve sv. Nikolaja v inomostu sta v cerkvenem stolpu in v deškem zavetišču uganjala s celo vrsto dečkov nečuvence stvari. Mežan Koch je bil vratil in glavni nadzornik v katoliškem deškem zavetišču, njegov po-močnik Ortner pa mu je pri tem pomagal. Ta dva vrla katoličana sta se lotila tudi nekaj deklet. Ortnerja so zaprli, Koch pa je pobegnil v Švice. Za njim bo mnogo žalosti v pobožnem Inomostu, kajti na dva svinjarja sta bila važna članja društva rokodelskih pomočnikov, katoliškega delav-skega društva in drugih klerikalnih organizacij in jako marljiva nabiralca naročnikov za klerikalne časopise.

Telefonska in brzjavna poročila.

Državni zbor.

S. — Dunaj, 2. decembra. Današnja seja državnega zbora se je začela ob 11. Na dnevnem redu je proračunski provizorij. Kot prvi govornik polemizira ministrski predsednik baron Bienerth proti socijalnim demokratom in poudarja, da pri avstrijskih političnih razmerah v geslu: »Proč v vlado!« ne more biti rešitve, pač pa v konsolidaciji meščanskih strank v veliko vladno večino. Simptomi kažejo po njegovem naziranju, da se ta konsolidacija vedno bolj bliža svojemu uresničenju in v tem oziru ministrski predsednik toplo pozdravlja ustanovitev novega enotnega češkega kluba, ki pomenja pre-obrač češke politike k trenostni. Ministrski predsednik se nato obrača proti očitanjem, da vlada ovira parlamentarno delo v državnem zboru in povdarda, da radi zasedanja deželnih zborov in delegacij ni bilo mogoče preje sklicati državnega zboru. Delegacije so svojo nalogo povoljno rešile, bilanca dela deželnih zborov pa je žal pasivna. Tudi za avstrijske notranje politične razmere zelo važna češko - nemška spravna pogajanja so za enkrat brezuspešno končala, utemeljeno pa je upanje, da se bodo nadaljevala. Govornik se nato bavi z draginjsko akcijo, svari pred radikalizmom na obeh straneh. Zborica pa naj stori sama prvi korak proti draginji s tem, da kolikor hitro mogoče reši avstrijsko - srbsko trgovinsko pogodbo. Priporoča nadaljevanje bančnega statuta, v katerem da so stvarno in parlamentarno rešena sporna vprašanja glede banke med ogrsko in avstrijsko vlado. Končno je povdardjal potrebo reforme poslovni-ka. Seja se še nadaljuje.

O. — Dunaj, 2. decembra. Mnogo pozornosti je obujalo, da se Bienerth v svojem obširnem govoru z nobeno besedo ni dotaknil vprašanja o italijanski pravni fakulteti. Opazoval je pa na ogromno množino gradiva, ki se mora še pred novim letom rešiti in pozivljal zbornico k delavnosti. Govorila sta potem Oleszicki in Diamand. Seja traja še.

O. — Dunaj, 2. decembra. Deba-ta o proračunskem provizoriju bo trajala do srede.

Otvoritev drugega dunajskega vodo-voda.

M. — Dunaj, 2. decembra. Danes ob 11. se je izvrnila v dunajskem rotovžu ob navzočnosti cesarja otvoritev drugega dunajskega vodo-voda. Cesar je z udarcem na električno pri-pravo spustil vodo v velikanski basen, iz katerega mu je bila potem izročena prva čaša novega alpskega vodo-voda.

Jugoslovani na delu.

S. — Dunaj, 2. decembra. Mandič in tovarisi so vložili interpelacijo za-rali razmer pri pešpolku št. 97, pri katerem častniki in podčastniki iz narodne mirenje brezprimerno trpinčijo vojake. Dalje so vložili nujni predlog, naj se dovoli znatna podpora vsed suše in povodnji bedo trpečemu prebivalstvu Istre, zlasti v občini Barban in Krasica.

Zlžkov grob.

M. — Praga, 2. decembra. »Na-rodna Politika«javlja, da je ravnatelj deželnega arhiva dr. Novaček spoštal napis na domnevarem grobu Žižke za falzifikat in sodi, da so vsa poročila o grobu izmišljena.

Zdravnik Tolstega dr. Makovecki na Ogrskem.

T. — Budimpešta, 2. decembra. »Budapešter Lloyd« poroča, da se bo dolgoletni zdravnik Tolstega dr. Makovecki, ki je rodom Slovac, vrnil v kraljevino v svojo domovino ter tam nadaljeval svojo praks. Dr. Makovecki ima tako dragocene memoare, ki se ticejo zadnjih 7 let Tolstega. Ravnatelj ima tudi mnogo pisem iz roke Tolstega. — Dr. Makovecki iz-

javlja, da je imel Tolstoj že pred 28. leti namen, pobegniti v pustinjo.

Madžari in avstro - ogrski banka.

M. — Budimpešta, 2. decembra. Vladna predloga o avstro - ogrski banki je pri opozicionalnih strankah obudila veliko ogorčenje. Kossuthovi in Justhovi pristaši napovedujejo najostrejši boj proti tej predlogi in pričakujejo, da se jim pridruži tudi klerikalna stranka.

Vihariji in povodnji.

O. — Pariz, 2. decembra. V zahodni in srednji Franciji so vseled de-zevje nastale velike povodnji. Reke so izstopile, različne vasi so pod vo-do in mnogo industrijskih podjetij je zelo poškodovanih.

O. — Petrograd, 2. decembra. Na Kaspiškem morju divljajo strahoviti viharji. Ob izlivu Voje so vse vasi porušene. Mnogo ljudi se je ponesre-čilo.

Zastrupljenje z margarinom.

M. — Hamburg, 2. decembra. Na zastrupljenju z margarinom je obo-lelo dosedaj že 300 oseb.

Voljni boj na Angleškem.

M. — Pariz, 2. decembra. Iz Londona poročajo, da nima liberalna stranka na Angleškem za bodoče preveč dobrih šans. Njena večina se bo najbrže skrila.

Naš dunajski urednik

dr. Albert Kramer

stanuje VII/2, Lerchenfelderstrasse Nr. 15, I, II/18, ter med 6. do 7. po-poldne v vseh lista se zadevajočih zadevah na razpolago. Med 1. do pol 3. popoldne in 8. do pol 12. zvečer telefon št. 20.530 local in interurban.

Operna v treh dejanjih. Besedilo spisal in uglasil Richard Wagner. Poslovil Anton Strifot. Režiser in kapečnik prof. Frid. Reiner.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembra 1910 je 293 strank vložilo K 106.551.63, 242 dvi-gnili 73.701.78, 7 strank se je iz-plačalo posojil 20.900. Stanje hranilnih vlog 4.551.561.67, stanje hipotečnih posojil 3.023.332.70, stanje občinskih posojil K 474.308.28. Denarni promet 358.642.14.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembra 1910 je 182 strank vložilo K 4.227.09, 204 stranke vzdignele K 65.927.44. 44 stranke se je izplačalo posojil K 69.4400. Denarni promet K 443.462.82.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustolešek.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

Št. 46. (24 leta par). Drst. predst. 2058.

MLINAR

dobro izvežban, želi vstopiti v službo kot pomočnik ali pa v našem vroči mlin. — Naslov: J. K., mlinar, poste restante, Idrija.

3883

Dve starejši prodajalki

za trgovino s papirjem in galerijero sprejme takoj

3837

Jr. Jglič, Ljubljana Mestni trg 11.

Iščem stanovanje

dve ali tri sobe.

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Naroda«.

3910

V našem se odda takoj v sredini mesta.

stanovanje

z 1 sobo, kuhinjo in kletjo. Prednost ima ženska samica.

Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

3950

Pisalni stroj sistem „Adler“ skoro nov, dalje harmonij ter fotografični aparat

vse skoraj novo, se po ceni pred radi selitve.

Kje, pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

3954

Stavbišča na prodaj!

Se nekaj krasnih stavbnih parcel v sredini mesta na vogalu Kuhnove in dr. Val. Zarnikove ulice. Opozori se, da imajo vsled suhega počescenega terena, solnčnate lege, ter vremenskega zavetja najbolj ugodno stavbno lego.

Poizve se pri lastniku, Kuhnova cesta, številka 5.

3814

Zlatnina

priznano okusnih vzorcev in po zmerni ceni za darila o priliki

sv. Miklavža

se dobi pri zlatarju

I. VECCHIET

v Ljubljani,

2158

nasproti glavne pošte.

Vila na Bledu

skoraj nova in v najlepši poziciji se vsled družinskih razmer

prav ceno proda.

Obstoji iz: 10 sob, 2 kuhinj in 2 kleti ter krasnim sadnim vrtom. — Plačljiva tudi na obroke.

Informacije pošilja:

3921

zalogata Gösske pivovarne na Bledu.

Zimska, fina damska in otroška oblačila in perilo

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana

Stari trg št. 28 (nasproti Zalaznika).

Velika izbira modnih

jopic — plačev — pelerin.

Modne čopice, hlaubiki, rokavice, nogavice,

pletene jopic in druge potrebitve.

Vseko modno in drobno blago.

Na izbire podljubljuji tudi po pošti

3815

Proizvajanje zmočna tvorilca predpomnikov z izdelki prve vrste. S tem za takoj spomembno najbolje uvedenega

členka za tako spomembno najbolje uvedenega

potnika

pod prav dobrimi pogoji za Korosko, Kranjsko in Primorje. Želi se znati jezikov. — Detajlirane ponudbe pod „Erste Kraft 218“ na „Časopisu in inozemstvu bureau“ v Brnu, Ferdinandova ul. 28.

3961

Ravnokar je izšlo v naši založbi:

SPEAKE, satre in druge

184 str. 8°. Cena broširane K 1-50, vezane K 2-40

S také žečim sarkazmom, ironijo in samopersifijo že ni kmalu kdo osvetil smecnosti našega dejanja in nehanja kakor dr. Korun v svojih Speakah. Kar pa njih čitanje napravilo velezavljivo, je poleg duhoviteosti poant in izrazitosti jezikov zlasti blagodenjem humor, ki — z edino izjemo — vejo iz njih. In ravno zato, ker se zna pisatelj našim novadam in razvadom tako prorocno smeti, je videti, kakor da bi hotel reči: „Taklike smo vali, ki smo krevati pod kože! In naravno, da smo; ker sicer bi ne bili ljudje.“

Jg. pl. Kleinmayr & Žed. Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg št.

Št. 37568

RAZGLAS.

Mestni magistrat Ljubljanski oddaja

pnevmatično izpraznjevanje straniščnih jam

v mestni topničarski vojašnici za dobo treh let, to je od 1. januarja 1910 do 31. decembra 1913 potom ofertne obravnavne.

Fojetniki izpraznjevanja jam, katerim preskrbi magistrat brezplačno p trebni voz in stroj za časa vožnje, naj vloži svoje kolkovane ponudbe, v kater mora biti izrecno povedano, da bode izpraznjeval podjetniki tudi goste snovi jam na lastne stroške

do dne 10. decembra t. l.

pri podpisanim mestnim magistratu, kjer se poizvedo tudi natačni pogoji te oddaj

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 26. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetni

Laschan, I. r.

Klobukhi, cilindri,
čepice, kravate, perilo, samo zadnje
novosti v modni in športni trgovini
za gospode

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Solodant-Phonola-Piano



Igrala se ali z roko ali pa z notnimi zvitki.
Imeti Solodant Phonola se praviti klavir obvladati popolnoma.

3700

Citajte mnogina umetnikov!

Poizkusno igranje in brošure razobjavljujo.

Ludwig Hupfeld A.-G.

Dunaj, VI., Mariahilferstr. 5/7.

Zalogata: Bösendorferjevi klavirji, zastopstvo: Grotrian-Steinwega nasi, Rönlischevi klavirji in dr. izdelki prve vrste.

Največja božična okazijska prodaja

v konfekciji za dame in deklice ter izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Primerna koristna darila!

3914

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIC

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Sv. Miklavž!

Ako hočeš preskrbeti cepih, dobrih in koristnih daril, oglej si novo urejeno prodajalnico

Antona Šarca

kjer dobiš vsega v izobilju, kakor platna za rjuhe, bombaže, vine, švicarskih vezenin, vsakovrstnega lepega, doma izdelanega perila, nogavic, posebno žepnih robov v največji izbiri po zelo nizkih cenah.

3313

Opreme za neveste.

Prispreka so nove higienične urojene pralnica in likalnica.

Po pošti poslano perilo se vrne v kratkem času.

Ne segaj v tujino, ker dobiš dobro doma!

Valjčni mlin v Domžalah I. RONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zalogata v Gorici:
Peter Gruden & Comp., Stolni trg št. 9.

2165

Zastopstvo za Trst z okoli co, Jstro, Dalmacijo in Furlanijo:
L. Ungar, Trst, poštni predal.

Število naročnikov

Planinšek® praženo kavo

narača od dne do dne.

Nad tisoč gospodinj jo kupuje.

Uveličenjena gospa!

Ne ovustite je tudi v Vašem gospodinjstvu upeljati.

Planinškova pražena kava

ne potrebuje nikakih priporočil, kdor jo enkrat kupi, jo zahteva vedno!

Dobi se le v pražarni: vogal Dunajska cesta-Sedmijaka ulica in v špecerijski trgovini: Dunajska cesta 6.

3816